

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

УТВЪРЖДАВАМ

Със Заповед РР:184/03.03.2021г.

МИНИСТЪР
ЕМИЛ ДИМИТРОВ

УКАЗАНИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ И ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ОЦЕНКА НА БЕЗОПАСНОСТТА НА СЪХРАНЕНИЕТО НА ОПАСНИ ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА И СМЕСИ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Основната цел на Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси (Наредбата), приета с ПМС № 152 от 30.05.2011 г. (Обн., ДВ, бр. 43/7.06.2011 г.), изм. и доп. с ПМС № 29/1.02.2021 (Обн., ДВ, бр. 10/5.02.2021 г.) е да се осигури адекватен контрол на риска за човешкото здраве и околната среда от съхранението на опасни химични вещества и смеси (опасни химикали), чрез въвеждане на общи изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение на опасни химикали и извършване на оценка на безопасността на съхранението на тези химикали. Наредбата въвежда и изисквания към складовете и организацията за екологосъобразно междинно съхранение на живак, смеси на живака и/или живачни съединения, различни от отпадъци, съдържащи живак, предназначени за разрешена употреба в страната. Наредбата не установява конкретни технически правила по отношение на съхранението на опасните химикали, а изисква осигуряване на пълна и достоверна информация за свойствата на съхраняваните химикали и идентифициране на опасните химикали с цел разделно съхранение на несъвместимите класове и подразделения на опасност. Наредбата въвежда изисквания за обучение на персонала и общи изисквания по отношение на инфраструктурата, оборудването и начина на работа с опасни химикали, с цел безопасното им съхранение. Изпълнението на тези изисквания се удостоверява чрез извършване на оценка на безопасността на съхранението на опасните химикали (оценката) от отговорните за съхранението лица и документиране на всички стъпки от изпълнението на изискванията на Наредбата.

Изискванията за извършване и документиране на оценката и нейното съдържание се определят в Раздел IV от Наредбата. Оценката се документира от отговорните за съхранението лица въз основа на формат, утвърден от министъра на околната среда и водите. Допускат се отклонения от утвърдения формат, ако операторът е изготвил, поддържа и съхранява еквивалентна по вид и обем информация, доказваща съответствие с изискванията на Наредбата (напр. информацията изготвена по Приложение № 2 от Указанията за провеждане на контролната дейност по Регламенти REACH и CLP или в доклада/уведомлението за класификация по чл. 103, ал. 1 от ЗООС).

При наличие на повече от един склад, оценката за съвместимост по т. 2 и 3 от формата за документирание на оценка на безопасността на съхранението на опасни химични вещества и смеси, се извършва и попълва за всяка площадка, съоръжение и/или складово помещение.

При констатирани несъответствия в резултат на преразглеждането и актуализацията на оценката, отговорните лица планират и предприемат съответните коригиращи действия, които осигуряват безопасно съхранение на опасните химични вещества и смеси.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА ОЦЕНКАТА

Съгласно чл. 9, ал. 1 от Наредбата, оценката трябва да съдържа следните раздели:

1. Проверка на класовете и подразделенията на опасност на съхраняваните опасни химични вещества и смеси;
2. Проверка на съвместимостта на класовете и подразделенията на опасност на съхраняваните опасни химични вещества и смеси;
3. Проверка на съответствието с общите изисквания на чл. 6 от Наредбата;
4. Проверка на съответствието с други приложими нормативни актове и правила в областта на пожарната безопасност, опазването на околната среда и осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд;
5. Проверка на съответствието с изискванията за организация на съхранението по чл. 7 от Наредбата;
6. Проверка на съответствието с условията на съхранение на опасните химични вещества и смеси, посочени в информационните листове за безопасност (ИЛБ) и/или в информацията по чл. 5 от Наредбата.

III. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ИЗВЪРШВАНЕ И ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ОЦЕНКАТА

III.1. Проверка на класовете и подразделенията на опасност на съхраняваните опасни химични вещества и смеси

Проверката се извършва за всички химични вещества и смеси, класифицирани като опасни в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) (ОВ L 353 от 31.12.2008 г.) и включва следните действия:

III.1.1. Инвентаризация на съхраняваните химични вещества и смеси

За да бъдат идентифицирани опасните химикали, е необходимо да се изготви инвентарен списък на всички съхранявани химични вещества и смеси. За целта следва да се използва наличната информация за доставените химични вещества и смеси и да се извършен оглед на съоръженията/помещенията за съхранение, с цел да се верифицира информацията. При наличие на информационна система, в която тези данни са поддържат и могат лесно да бъдат извлечени или при съхранение на голяма номенклатура химикали, което прави съставянето на подобен списък нецелесъобразно, се изготвя обобщена информация за съхраняваните химични вещества и смеси и се указват начините за съхраняване, поддържане и използване на подобна информация за целите на оценката. Пример за инвентарен списък е представен в таблицата към т. 1.0. „Инвентарен списък на съхраняваните химични вещества и смеси“ на формата за документирание на оценката на безопасността на съхранението на опасни химикали.

III.1.2. Идентификация на опасните химични вещества и смеси

След съставянето на инвентарен списък, следва да се идентифицират наличните опасни химични вещества и смеси.

Веществата се идентифицират посредством следните идентификатори:

- ако веществото е включено в част 3 от приложение VI на Регламент (ЕО) № 1272/2008, наименование и идентификационни номера (CAS номер, индекс номер, ЕС номер), както са дадени в него.

- ако веществото не е включено в част 3 на приложение VI на Регламент (ЕО) № 1272/2008, но е включено в списъка за класификация и етикетирание, наименование и идентификационни номера (CAS номер, индекс номер, ЕС номер), както са дадени в него.

- ако веществото не е включено в част 3 от приложение VI на Регламент (ЕО) № 1272/2008 и в списъка за класификация и етикетирание — CAS номерът, заедно с наименованието, установено в номенклатурата на IUPAC или CAS номерът заедно с друго(и) международно(и) химично(и) наименование(я), ако е наличен, ЕС номер.

- ако CAS номерът не е наличен, наименованието, дадено в номенклатурата на IUPAC или друго(и) международно(и) химично(и) наименование(я), ако е наличен, ЕС номер.

За идентифицирането на опасните химични вещества и смеси, и за определянето на тяхната класификация се използват получените от доставчиците информационни листове за безопасност. При възникнали съмнения относно класификацията на определен химикал, напр. при информационни листове за безопасност на един химикал от различни доставчици с противоречива информация относно опасностите или при липсващи информационни листове за безопасност, се използва списъка за класификация и етикетирание от базата данни от Европейската агенция по химикали (<https://echa.europa.eu/bg/regulations/clp/cl-inventory>). Следва да се има предвид, че вписванията в този списък, които не представляват хармонизирана класификация и етикетирание, са извършени въз основа на данни, получени от различни производители или вносители и не са правно обвързващи, т.е. те могат да бъдат използвани за да се идентифицират опасни химични вещества в самостоятелен вид или в смеси, за чиито опасни свойства следва да се изиска по-подробна информация от доставчиците.

Идентификаторът за дадена смес съдържа най-малко търговското наименование или обозначението на сместа и идентичността на всички вещества в състава на сместа, които допринасят за класифицирането ѝ, съгласно чл. 18, параграф 3 на Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP) или нейното предназначение.

III.1.3. Идентифициране на класовете и подразделенията на опасност

За веществата и смесите се поддържа информация относно класификацията им съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP).

За осигуряване на безопасно съхранение се посочват предупрежденията за опасност и препоръките за безопасност, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP). Описват се и опасностите на веществото или сместа, описани в т. 2.3. от Приложение II на Регламент REACH.

Когато оценката се извършва преди изграждането на склада за съхранение на опасни химикали и няма пълна яснота за вида и/или класификацията на веществата и/или смесите, които ще се съхраняват, се описват опасните характеристики на планираните за съхранение вещества или смеси (напр. запалима течност, експлозивни и др.). Информацията следва да се актуализира веднага след като бъдат получени данни за идентичността и/или опасните характеристики на тези химични вещества/смеси.

Резултатите от проверката за опасните химични вещества се документират в таблицата към т. 1.1. от формата за документирание на оценката, а за опасните смеси - в таблицата към т. 1.2. Към оценката се прилага и списък на информационните листове за безопасност на съхраняваните опасни химикали. При наличието на голяма номенклатура съхранявани химикали, което прави съставянето на подобен списък нецелесъобразно, се изготвя обобщена информация за съхраняваните химикали и се указват начините за съхранение, поддържане и използване на тази информация за целите на оценката.

III.2. Проверка на съвместимостта на класовете и подразделенията на опасност на съхраняваните опасни химични вещества и смеси

Проверката на съвместимостта на класовете и подразделенията на опасност на съхраняваните опасни химикали се извършва с цел да се идентифицират веществата или смесите, класифицирани в поне един от класовете и подразделенията на опасност, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP), описани в Приложение № 1 към Наредбата, които не могат да бъдат съхранявани съвместно. За определяне на класовете и подразделенията на опасност, описани в приложението, може да се използва информацията от ИЛБ и част 2 на Приложение А на Европейската спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR).

Проверката на съвместимостта на съхранение се извършва за следните класове и подразделения на опасност:

Експлозивни - вещества, смеси и изделия, класифицирани като експлозивни с предупреждения за опасност H200 до H205 съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP).

Десенсибилизиращи експлозивни - вещества, смеси и изделия, класифицирани като десенсибилизиращи експлозивни с предупреждения за опасност H206 до H208, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008.

Запалими - вещества и смеси, класифицирани като запалими, в т.ч. химически нестабилни газове, с предупреждения за опасност H220; H221; H224, H225, H226, H228, H230; H231 и H242, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008.

Оксидиращи - вещества и смеси, класифицирани като оксидиращи, пирофорни, самоактивиращи се, самонагриващи се вещества или смеси, които в контакт с вода отделят запалими газове, и органични пероксиди, с предупреждения за опасност H220 и H232; H240 до H242, H250 до H252; H260; H261 и H270 до H272, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008.

Токсични - вещества и смеси, класифицирани като токсични с предупреждения за опасност H300, H301, H310, H311, H330 и H331, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008.

Корозивно действащи вещества - вещества и смеси, класифицирани като корозивни с предупреждения за опасност H290; H314 и H318, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008.

Аерозоли и газове под налягане - вещества и смеси с предупреждения за опасност H222; H223; H229; H280 и H281, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008.

Веществата и смесите се вписват в таблицата към т. 2.1 на формата, като за всеки идентифициран клас и подразделение на опасност се поставя „X” в съответната колона. В случай, че веществото или сместа са класифицирани в повече от един клас и подразделение на опасност, при определяне съвместимостта на класовете и подразделенията на опасност, следва да се вземе под внимание всеки от класовете и подразделенията на опасност.

След идентифициране на веществата или смесите, класифицирани в поне един от класовете и подразделенията на опасност, описани в Приложение № 1 към Наредбата, се определят опасните химикали, които не могат да бъдат съхранявани съвместно въз основа на техните опасни свойства. За целта, идентифицираните по предишната точка химични вещества и смеси се групират по съвместимост чрез поставянето им в матрица за съвместимост на съхранението, в таблицата към т. 2.2. на формата. В тази матрица с „X” са обозначени комбинациите от класове и подразделения на опасност, които не трябва да бъдат съхранявани съвместно поради несъвместимост на опасните им свойства. Това разделение се основава на прости правила, произтичащи от възможността за възникване или усилване на неблагоприятните ефекти в следствие на определени опасни свойства на съхраняваните химикали. Например, запалими вещества и смеси не трябва да бъдат съхранявани съвместно с аерозоли и газове под налягане, тъй като при възникване на пожар и повишаване на температурата, вследствие на повишаването на налягането на аерозолните опаковки е възможно да се предизвика взрив.

В случай че веществото или сместа са класифицирани в повече от един клас /подразделение на опасност, при определяне съвместимостта на класовете и

подразделенията на опасност, следва да се вземе под внимание всеки от класовете/подразделенията на опасност, като приоритет има този клас/подразделение, който представлява основната опасност (приоритет на опасностите: експлозивно > десенсибилизиран експлозив > оксидиращо > запалимо > токсично > корозивно > аерозоли и газове под налягане. Поредният номер на съответния химикал от таблица 2.1 се посочва в клетката от таблицата 2.2, която допуска съвместно съхранение на тези химикали по редовете и колоните (в клетката липсва знак „X“).

III.3. Проверка на съответствието с общите изисквания на чл. 6 от Наредбата

За всяко от общите изисквания по чл. 6 от Наредбата, физическите и юридическите лица, които съхраняват опасни химикали, са длъжни да извършат проверка и да удостоверят съответствието с дадено изискване чрез позоваване на съответните технически, организационни и управленски мерки. Ако се констатира несъответствие, то се описва в колона № 3 на таблицата в т. 3 от формата за документирание на оценката по чл. 9, ал.1 от Наредбата. Ако дадено изискване е неприложимо, това се указва в колона № 3 на таблицата в т. 3 и доказателствата се описват (напр. ако предприятието не работи със силно токсични, канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията, категории 1A и 1B вещества или не съхранява вещества с несъвместими класове/подразделения на опасност). Минималният обем на информацията, необходима за доказване на съответствие с общите изисквания на чл. 6 от Наредбата, за съответните изисквания, е както следва:

Изискване № 1 - осигуряване на транспортна инфраструктура, която да отговаря на предвидените по вид и количества опасни химични вещества и смеси и на техниката, използвана за тяхното товарене и разтоварване.

Описват се начините на доставка по отношение на използвания транспорт и начините на товарене и разтоварване.

Проверява се адекватността на планираната/съществуващата транспортна инфраструктура по отношение на предвидените за съхранение количества химични вещества и смеси и техните класове/подразделения на опасност, начина на транспорт, предвидените технически средства за товарене и разтоварване, достъпността при аварийни ситуации. Заключениеята се обосновават чрез карти и ситуационни планове на фирмата с нанесени транспортни връзки, вътрешни документи по организацията на транспорта, товаренето и разтоварването.

Посочват се документите, доказващи съответствието на използваната транспортна инфраструктура и съоръжения за товарене и разтоварване с приложимите нормативни/технически изисквания. Напр. при складове с взривоопасна атмосфера се използват средства за товарене и разтоварване (електрокари, мотокари, телфери и др.) със съответната степен на електрическа и пожарна защита.

Изискване № 2 - отделяне на складовете за опасни химични вещества и смеси от битови и производствени помещения и от складове за храни, лекарства, ветеринарни и козметични продукти.

Изпълнението на това изискване се осъществява чрез описание на местоположението на складовете за опасни химикали, битови и производствени помещения и складове за храни, лекарства, ветеринарни и козметични продукти и указване на разстоянието между тях. За целта се използват и при необходимост прилагат карти, чертежи и устройствени и технически планове, и проекти или извадки от тях с означени складове за опасни химикали, битови и производствени помещения, складове за храни, лекарства, ветеринарни и козметични продукти.

Изискване № 3 - осигуряване на адекватна вентилация и осветление, съобразени с вида и количествата на опасните химични вещества и смеси, които се съхраняват.

Описва се осветлението в складовите помещения по отношение на безопасната работа с опасните вещества и смеси (при товарене, разтоварване, местене и др.) и техните свойства съгласно ИЛБ (напр. чувствителност или разграждане при експозиция на светлина и др.), осветеността на помещенията, вида на осветлението (естествено, луминесцентни лампи,

халогенни лампи, и др.), ел. изолация и др. При необходимост се прилагат технически документи.

Описва се вентилацията в складовите помещения от гледна точка на свойствата на опасните химикали (летливост, миризма, разпрашаемост) и препоръчаните в ИЛБ мерки за контрол на експозицията. При необходимост се прилагат технически документи.

Изискване № 4 - осигуряване и поддържане в изправност на технически средства за контрол и поддържане на температурата в складовите помещения за вещества, които се съхраняват в рамките на определени температурни граници.

Описват се техническите средства за контрол и поддържане на температурата в складовите помещения по отношение на свойствата на опасните вещества и смеси (летливост, възпламеняемост и др.) и препоръчаните в ИЛБ мерки за контрол на риска. При необходимост се прилагат технически документи.

Изискване № 5 - инсталиране на пожароизвестителни и пожарогасителни системи съгласно приложимото законодателство в съответствие с пожароопасните и взривоопасните свойства на съхраняваните вещества и смеси.

Описват се пожарните категории на помещенията и/или съоръженията за съхранение и пожароизвестителните и пожарогасителни системи в складовите помещения. Анализира се съответствието с изискванията на съответното законодателство (Наредба № 13-1971 за строително-технически правила и норми за осигуряване на правила при пожари или Наредба № 81213-647 от 1 октомври 2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите, издадени от министерство на вътрешните работи и министерство на регионалното развитие и благоустройството).

Изискване № 6 - Обособяване на отделни зони/участъци за съхранение на опасните химични вещества с несъвместими класове и подразделения на опасност;

Описват се наличните опасни химикали по отношение на несъвместими класове и подразделения на опасност по т. 2. Описват се обособените зони за съхранение на тези вещества и смеси. Описват се разстоянията между зоните и начина на обособяване (стени, прегради, физическо отделяне).

Изискване № 7 - предотвратяване изпускането на опасни химични вещества и смеси в почвите, водите и въздуха вследствие на разливи, разсипване или разпрашаване, включително чрез използване на съдове и/или съоръжения за съхранение, съобразени с опасните свойства на съхраняваните опасни химични вещества или смеси.

Описват се вида и местоположението на всички съоръжения за предотвратяване изпускането на опасни химикали в околната среда, като напр. събирателни вани, обваловки, филтри, съоръжения за улавяне на разсипвания и др.

Изискване № 8 - осигуряване и поддържане на технически средства за улавяне на евентуални разливи, включително подходящи адсорбенти, които да гарантират пълното улавяне и последващото събиране и/или третиране на изтеклите вещества и смеси за складовете, в които се съхраняват течности.

Съставя се списък на опасните химикали, при чието съхранение може да има разливи и за всички идентифицирани случаи се описва наличието на подходящи средства за предотвратяването на възникване на разлив (събирателни вани, обваловки, изолация на складовите помещения) и за контрол на евентуални разливи (наличие на адсорбенти, подходящи за подобни течности).

Изискване № 9 - ограничаване достъпа на външни лица до складове за опасни химични вещества и смеси;

Описват се мерките, които са предприети, за да се гарантира, че външни лица нямат достъп до опасни химикали. Това включва технически мерки, като външни огради и други съоръжения за ограничаване на достъпа, наличие на камери за наблюдение, заключващи елементи на складовите помещения и организационни мерки като наличие на охрана на площадката, система за контрол на достъпа и др.

Изискване № 10 - съхранение на веществата, класифицирани като остро токсични, категория 1, 2 или 3, опасни за водната среда — остра опасност, категория 1 и опасни за

водната среда — хронична опасност, категория 1, 2 или 3, или като канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията, категории 1А и 1В, в заключени помещения или шкафове, с достъп до тях само на оторизиран персонал.

Описват се веществата, класифицирани като остро токсични, категория 1, 2 или 3, опасни за водната среда — остра опасност, категория 1 и опасни за водната среда — хронична опасност, категория 1, 2 или 3, или като канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията, категории 1А и 1В. За всяко от тях се описват лицата, които са оторизирани да работят с тях и начина на контрол на достъпа, вкл. технически и организационни мерки.

Изискване № 11 - екологосъобразно междинно съхранение на живак, живачни съединения и/или смеси на живака, различни от отпадъци, съдържащи живак, предназначени за разрешена употреба в страната, спазвайки изискванията посочени в Приложение № 2 от Наредбата и когато е приложимо - техническите изисквания, условията и мерките в издадените комплексни разрешителни по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и/или в одобрените Доклад за безопасност/Доклад за политика за предотвратяване на големи аварии, съгласно ЗООС.

В случаите на съхранение на живак, живачни съединения и/или смеси на живака, предназначени за разрешена употреба в страната, се описват и изпълняват приложимите изисквания към складовете и организацията за съхранение, посочени в Приложение № 2 към чл. 6, т. 11 от Наредбата.

III.4. Оценка на съответствието с изискванията за организацията за съхранението на опасни химични вещества и смеси

За всяко от изискванията за организацията за съхранението на опасни химикали, лицата, отговорни за съхранението са длъжни да извършат проверка и да удостоверят изпълнението на съответните организационни мерки. Това се доказва чрез изготвяне и изпълнение на вътрешни документи, напр. заповеди, инструкции, процедури, разпоредби и др. За дадено изискване може да съществуват един или няколко документа, регламентиращи прилагането му или един документ може да доказва изпълнението на повече от едно изискване. Може да бъдат изготвени вътрешни документи, чиято цел е се осигури съответствие с изискванията на чл. 7 от Наредбата и на други нормативни актове, имащи значение за безопасното съхранение на опасни химикали (напр. мерките за изпълнение на изискванията на глава седма на ЗООС относно предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и комплексните разрешителни; оценката по чл. 3, ал. 1 от Наредба № 1 от 29 октомври 2008 г. за вида на превантивните и оздравителните мерки в предвидените случаи от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение; изискванията за съхранение на опасни химикали, свързани с осигуряване на пожарна и аварийна безопасност и на здравословни и безопасни условия на труд и др.). Няма специфични ограничения или изисквания към вида и формата на документа, от гледна точка на безопасното съхранение - определящо е съдържанието на документите и това дали те се прилагат на практика. Ако се констатира несъответствие, то се описва в колона № 3 на таблицата в т. 4 от формата за документирание на оценката. Минималният обем на информацията, необходима за доказване на съответствие с изискванията към организацията за съхранението на опасни химикали, е както следва:

Изискване № 1 - Определяне на лица, отговорни за съхранението на опасните химични вещества и смеси, и лица, имащи право на достъп до складовете с опасни опасни химични вещества и смеси.

Описват се вътрешни заповеди, разпоредби и инструкции за определяне на лица, отговорни за съхранението на опасните химикали и лица, имащи право на достъп до складовете с опасни химикали. Тези документи следва да обхващат всички съхранявани опасни химични вещества и смеси.

Изискване № 2 - Разработване и прилагане на инструкции за безопасно съхранение на опасните химични вещества и смеси в съответствие с наличната информация за техните опасни свойства по чл. 4, т. 1 на Наредбата;

Описват се всички работни инструкции или процедури, които имат отношение към безопасното съхранение на опасните химикали.

Изискване № 3 - Разработване и прилагане на инструкции за осъществяване на собствен контрол по изпълнението на правилата по чл. 4, т. 8 на Наредбата (т. 2 от Таблицата);;

Описват се всички вътрешни заповеди, разпоредби, процедури и инструкции, чрез които се осъществява контрол върху безопасността на съхранението на опасни химикали. Такива са напр. процедурите по одит на безопасността, разследване на инциденти и трудови злополуки, механизмите по превантивен и коригиращ мониторинг и др.

Изискване № 4 - Разработване и прилагане на инструкции и програми за обучение на лицата, отговорни за съхранението на опасните химични вещества и смеси, относно мерките за контрол на рисковете, свързани със съхранението им;

Описват се всички вътрешни заповеди, разпоредби, процедури и инструкции, чрез които се осъществява обучението на персонала по въпросите на безопасността и които имат отношение към безопасното съхранение на опасните химикали. Такива са напр. заповедите съгласно изискванията за пожарна безопасност съгласно Наредба № 81213-647 от 1 октомври 2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите, дневниците от проведени инструктажи и обучения по безопасност, документите, разработени в изпълнение на изискванията на глава седма, раздел първи на ЗООС и др.

Изискване № 5 - Разработване и прилагане на инструкции за дейности по управление на отпадъците от опасни химични вещества и смеси, включително образувани при разлив/изпускане и/или разпиляване, и на почви, абсорбенти и други материали, замърсени с отпадъци от опасни химични вещества и смеси, в съответствие със законодателството за управление на отпадъците;

Описват се всички вътрешни заповеди, разпоредби, процедури и инструкции, чрез които за всички опасни химикали, за които съществува опасност от разпиляване или разсипване, се описва начина на обезвреждане на образуваните отпадъци. В тези инструкции следва ясно да бъде описан вида на генерирания отпадък, вследствие на разлив/изпускане и/или разпиляване, както и условията на неговото събиране, временно съхранение и предаването му за обезвреждане, последователността на предприеманите действия, кои са отговорните за това лица и др. Тези документи не заменят изискванията на Закона за управление на отпадъците и съответните подзаконови нормативни актове, а определят процедурите по тяхното прилагане. При наличие на разрешение, за извършване на дейности по третиране на отпадъци, издадено по реда на ЗУО или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС, се описват условията по обезвреждане на генерираните отпадъци.

Изискване № 6 - Планиране и осъществяване на необходимите мерки за защита на работещите в обектите и прилежащите им площи при възникване на аварии, в съответствие с изискванията на законодателството за защита при бедствия.

Описват се всички вътрешни заповеди, разпоредби, процедури и инструкции, чрез които се определят лицата, отговорни за прилагането на нормативните актове в областта на аварийното планиране и защитата при бедствия, както и документите, регламентиращи прилагането на тези изисквания.

III.5. Проверка на съответствието с условията на съхранение на опасните химични вещества и смеси, посочени в информационните листове за безопасност или в друга налична информация за опасните химични вещества и смеси

За всяко от опасните химични вещества и смеси се посочват условията на съхранение и несъвместимите опасни химикали, както са посочени в раздел. 7 от информационния лист за безопасност (под формата на ключови думи или изречения, напр. да се използва само в

добре вентилирани помещения; да се съхранява на място, защитено от пряка слънчева светлина и др.), оценка дали съществуващите условия на съхранение съответстват на изискванията, както и техническа информация, доказваща съответствието (напр. при изискване за поддържане на определена температура следва да се представи информация за начините на отчитане и поддържане на температурата на съхранение, при данни за несъвместимост с определени химикали, следва да се представи информация за наличието на подобни вещества и мястото на тяхното съхранение и др.). Това се извършва за всички химикали, класифицирани като опасни. Ако се констатира несъответствие, то се описва в колона № 4 на таблицата в т. 5 от формата за документиране на оценката на безопасността на съхранението на опасни химикали.

При наличие на голям брой съхранявани химични вещества и смеси, което прави съставянето на подобна таблица нецелесъобразно, се представя обобщена информация относно опасните химикали със сходни условия за съхранение (напр. оксидиращи вещества, органични амини, силни киселини и основи и др.) и химикали, за които има специални условия на съхранение и/или несъвместими вещества и смеси. Описва се начинът на съхранение, поддържане и използване на тази информация за целите на оценката.

III.6. Идентифициране и оценка на съответствието с други приложими нормативни актове и правила в областта на пожарната безопасност, опазването на околната среда и осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд

III.6.1. Съставяне на списък на приложимите нормативни актове с обосновка за тяхната приложимост по отношение на съхранението на опасни химични вещества и смеси

За да може да бъде оценено съответствието на съхранението на опасните химични вещества и смеси с изискванията на приложимото законодателство, първо следва да се изготви списък с нормативни актове и да се обоснове тяхната приложимост за съхранението на химичните вещества и смеси. Основните области на законодателството, в които е вероятно да възникнат задължения относно безопасното съхранение на опасни химикали по отношение на човешкото здраве и околната среда са: опазването на околната среда, осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд, управлението на химичните вещества и смеси, изискванията за пожарна безопасност и защитата при бедствия и аварийното планиране. В списъка се изяснява за кои вещества и смеси е налично изискване в дадения нормативен акт и какви са изискванията (напр. технически изисквания, организационни изисквания, изисквания за наличие на определен административен акт и др.).

В т. III.9. е представен неизчерпателен списък на основните нормативни актове, в които е възможно да са налични изисквания по отношение на безопасното съхранение на опасни химикали.

III.6.2. Оценка на съответствието с приложимите нормативни актове (по т. III.6.1) по отношение на съхранението на опасни химични вещества и смеси

За да бъде оценено съответствието с приложимите нормативни актове по отношение на съхранението на опасни химикали, се попълва таблицата от формата на оценката. Срецу всяко нормативно изискване се указва наличието на документи, доказващи съответствието (напр. при фирма, попадаща в обхвата на глава седма, раздел първи на ЗООС са налице изисквания за безопасно съхранение, а доказателството за съответствие е наличието на уведомление/доклад за извършена класификация, решение за одобряване на Доклад за безопасност или потвърждение на Доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии). Ако се констатира несъответствие, то се описва в колона № 4 на таблицата в т. 6.2 от формата за документиране на оценката на безопасността на съхранението на опасни химикали и се посочват мерките за отстраняването му.

III.7. Дата на изготвяне на проверката и история на документа

Следва да бъде указана дата на първото изготвяне на оценката, а след това в таблицата с история на документа се попълват всички преразглеждания и редакции.

III.8. Планове за коригиращи действия и мерки за осигуряване на съответствие

За действащи складове, при констатирани в резултат на оценката по чл. 9, ал. 1 от Наредбата несъответствия, следва да бъде изготвен план за коригиращи действия, който да гарантира постигането на съответствие в разумен срок от извършването на оценката. В този план се описват всички констатирани несъответствия по т. 3-6 от оценката, идентифицираните коригиращи действия и мерките за осигуряване на съответствие, посочени в колони 5 или 6 от таблиците по тези точки, сроковете и отговорниците за тяхното осъществяване, датата на потвърдението на изпълнението и статута на мярката (приключила, в процес на изпълнение, не е стартирала). Документираните резултати от планираните коригиращи действия са неразделна част от оценката за безопасността на съхранение.

За нови складове, съответствието с изисквания № 1-4 от т. III.4 на указанията следва да бъде проверено и осигурено преди изграждането на склада за съхранение на опасни химични вещества и смеси въз основа на инвестиционни проекти по чл. 139, ал. 1 от Закона за устройство на територията. Съответствието с изисквания № 5 и 6 от т. III.4 на указанията следва да бъде проверено и осигурено преди въвеждане в експлоатация на склада.

При промяна на конструкцията на склада, на вида и количеството на съхраняваните опасни химични вещества и смеси, при въвеждане на нови технологии за съхранение, оценката следва да бъде преразгледана и при необходимост - актуализирана. При констатирани несъответствия се изготвя план и се предприемат коригиращи действия, които да осигурят безопасното съхранение на опасните химични вещества и смеси.

III.9. Списък на основните нормативни актове, в които е възможно да са налични изисквания по отношение на безопасното съхранение на опасни химични вещества и смеси

Опазване на околната среда

Закон за опазване на околната среда и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

Закон за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

Здравословни и безопасни условия на труд

Кодекс на труда.

Закон за здравословни и безопасни условия на труд и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

Управление на химичните вещества и смеси

Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския Парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. за регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химични вещества (REACH).

Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския Парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно класифицирането, етиктирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви № 67/548/ЕИО и № 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (CLP).

Закон за защита на растенията и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

Пожарна и аварийна безопасност и защитата на населението

Закон за защита при бедствия и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.
Закон за министерството на вътрешните работи и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

Закон за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия.

Наредба № РД-02-20-1/19.01.2017 за планиране и проектиране на строежи, предназначени за производство, съхранение и търговия на оръжия, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия.

Други

Закон за устройство на територията (ЗУТ) и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане по отношение на строителни и технически правила и нормативи, издадени съгласно § 18, ал. 1 от ЗУТ и свързани със съхранение на опасни химикали.